

IHSG- Internasjonal helse- og sosialgruppe innspill til samarbeidsstrategien for barn i lavinntektsfamilier

Bakgrunn

I dag er det utallige fritidsaktiviteter for barn og ungdom. Hvor de kan velge fritt det de har lyst til å være med på. Å delta i en eller flere av disse aktivitetene bidrar til å utvikle kameratskap og vennskap og er en læring i sosialisering og det å bygge opp formelle og uformelle relasjoner som er viktig kunnskap å ta med seg videre i livet. Deltagelse i en fritidsaktivitet kan for mange bidra til valg av yrke.

Men – vi – i et av verdens rikeste land er blitt fattige på det vi var rike på før. På 1970-80 og 90 tallet var tilbud til barn og ungdom gratis. Som dukketeater på Deichmann, besøk på museer som de i Botanisk Hage, Munchmuseet og andre museer. For det hører med til utdannelsen å bli kjent med kunst, kultur og mangfoldigheten i byen vi bor i.

I 2017 var det to forskere med tilknytning til UIO som forsket på fattigdom i Bydel gamle Oslo. De kunne dokumentere at 60% av barn og ungdom vokste opp i fattigdom i denne bydelen. Noe som førte til utenforskap for barn og ungdom som ikke kunne delta i barn- og ungdomsaktiviteter fordi foreldrene var for fattige.

Disse tilbudene mest mulig være gratis for barn og ungdom. Det er en aksjeinvestering som lønner seg da barn og ungdom representerer vår fremtid. En lønnsom investering som helt sikkert vil redusere gjengkriminalitet og at mange faller utenfor. Som ikke skaffer seg utdanning, får helse problemer der mange blir uføretrygdet. Dette er i hvert fall ikke gratis for samfunnet.

1. Gi foreldre med innvandrerbakgrunn tilpasset informasjon om skolesystemet, om barnas og foreldrenes rettigheter og plikter i skolesammenheng, om hvordan oppveksten blir bedre og mobbing og diskriminering i skolen kan arte seg, hvordan de kan dokumentere det og hvordan de kan klage på det.

2. Offentlige tjenester generelt- stat, kommune

❖ Gjøre offentlige myndigheters aktivitetsplikt kjent for ledere i offentlige virksomheter, sørge for tilstrekkelige ressurser til å kunne gjennomføre plikten og til nødvendig veiledning og kontroll av plikten, og sanksjoner manglende oppfyllelse.

- ❖ Sikre at alle offentlige virksomheter gjennomfører nødvendig språklig tilrettelegging, inkludert bruk av kvalifisert tolk, at de budsjetterer for dette og har rutiner for dette.
- ❖ Sørg for at profesjonsutdanninger særlig til yrker knyttet til helse og omsorg, skole, politi og rettsvesen gir kunnskap om stereotyper, fordommer og diskriminering og om hvordan man i praksis kan yte likeverdige tjenester og kultursensitive tjenester.
- ❖ Gi tilpasset informasjon til grupper som er utsatt for fattigdom om deres sosiale rettigheter i Norge, hvordan de kan takle psykososiale utfordringer- hjelp til selv hjelp.

3. Helsetjenester

- ❖ Gi helsepersonell kunnskap om helsemessige konsekvenser av fattigdom og diskriminering slik at de kan identifisere dette i møte med pasienter og gi nødvendig helsehjelp.
- ❖ Forske videre på ulikheter i helse og bruk av helsetjenester mellom ulike minoritetsgrupper og utvikle helsetjenester tilpasset dette.
- ❖ Ta inn i politiutdanningen kurset som Oslo politiet har utviklet i hvordan gjennomføre ikke-diskriminerende politikontroller, og gjennomfør slik kurs også for operasjonelt personell i hele landet.
- ❖ Tilrettelegge for språk og religionsutøvelse for innvandrergupper som jobber i privat næringsliv eller sosiale entreprenører.

4. Bolig

- ❖ Alle må ha tak over hodet synliggjøre avgjørelser fra Likestillings- og diskrimineringsnemnda og domfellelser som viser boligdiskriminering slik at utleiery og selgere blir bevisste på om sider ved deres praksis kan være straffbar, og at leietakere og boligkjøpere ser at det nytter å melde fra om diskriminering.
- ❖ Spre informasjon til grupper som er utsatt for boligdiskriminering om hva diskriminering er, hvordan de kan dokumentere det og hvordan de kan klage på det.
- ❖ Vurdere om bostøtteordninger kan ta inn som kriterium særlig utsatthet for fattigdom, slik at familier som utsettes for diskriminering ved leie av bolig ikke havner på det svarte boligmarkedet der de ser seg nødt til å inngå uholdbare leieavtaler for å få tilgang til bolig.
- ❖ Gjennomføre bomiljøtiltak i boområder med høy andel av familier som er særlig utsatt for boligdiskriminering for å skape gode naboforhold og motvirke fordommer.

5. Bistand til utsatte grupper

- ❖ Øremerke tilskudd til organisasjoner/institusjoner for å yte bistand til personer som lever i fattigdom grensen blant annet til å gjennomføre utdanningsløp, ha gode og trygge boforhold, delta i organiserte fritidsaktiviteter og få bedre tilgang til helsetjenester.

- ❖ Gi fri rettshjelp til innvandrere familier ved behov om ulikesaker, hvor de trenger hjelp.

- ❖ Øremerke tilskudd til frivillig organisasjoner for å jobbe aktivt med å forebygge fattigdom at det ikke går i generasjoner.

6. Forskning og kunnskapsutvikling

- ❖ Opprette et langsiktig forskningsprogram for forskning om art og årsaker i ulike grupper, for jevnlig undersøkelse og økt kunnskap om tema i innvandrerbefolkningen. Programmet bør videre innbefatte forskning på de underliggende årsakene og effekten av forebyggende tiltakene.

- ❖ Gi organisasjoner og relevante instanser ressurser til å registrere familier som lever i fattigdom grensen slik at dette blir dokumentert til myndigheten.

7. Involvering og dialog om dette feltet

- ❖ Opprette et kontaktforum mellom representanter for alle partiene på Stortinget og de innvandrersorganisasjonene som jobber på feltet for dialog, gjensidig læring og involvering i politikkutforming på dette feltet.

- ❖ Gi tilskudd til IHSG- Internasjonal helse- og sosialgruppe slik at vi har kapasitet til å skrive høringsuttalelser, delta på innspillmøter og involvere

Om IHSG

Erfaring, kapasitet og nettverk

Vår rolle er å være **møtested og arena** som bidrar med språk- og kulturkunnskap som er viktige forutsetninger for å etablere **tillit og trygghet** i målgruppen. Tiltak har vært nettverksmøter, workshops, seminarer og årlige festivaler med informasjon og forebyggende tiltak om ulike aktuelle temaer som sosial og kulturell bakgrunn for innvandrere på dette feltet.

Vi har en **nettverksliste** med over 5000 kontakter, organisasjoner er også medlemmer, det er alt fra organisasjoner på rusfeltet, seksualpolitiske, innvandrersorganisasjoner, livssynsorganisasjoner, kvinneorganisasjoner og andre.

I denne sammenheng kan det være verdt å nevne at vi har et verdifullt samarbeid med 5 **moskeer**, som gir oss tilgang til folk som ellers er uorganisert.

Vi har også et bredt kontaktnettverk i det offentlige, både kommunalt og statlig og deltar aktivt i diverse råd, på høringer, paraplyorganisasjoner og med politikkutforming.